

- ⁹ Сидельников Ю. Экспертиза: состояние и тенденции развития // Мировая экономика и международные отношения / Ю. Сидельников. – 1997. – № 2. – С. 123.
- ¹⁰ Мамитова Н. В. Правовая экспертиза Российского законодательства: вопросы теории и практики / Н. В. Мамитова // Государство и право. – 2010. – № 11. – С. 5–14.
- ¹¹ Сверчков В. Фальсификация доказательств // Законность. – 2001. – № 11. – С. 11–13.
- ¹² Аверьянова Т. В. Судебная экспертиза. Курс общей теории / Т. В. Аверьянова. – М.: Норма, 2012. – С. 434.
- ¹³ Ляш А. А. Вещественные доказательства в досудебных стадиях уголовного процесса : Автореферат дис. ... канд. юрид. наук.: 12.00.09. Уголовный процесс и криминалистика. Судебная экспертиза / А. А. Ляш. – К.: Рад. шк., 1988. – С. 16.
- ¹⁴ Єдиний державний реєстр судових рішень // Справа № 2-а-3443/08/1570 [Електр. ресурс]. – <http://reyestr.court.gov.ua/Page/236>.
- ¹⁵ Штефан М. Й. Цивільний процес : Підруч. для юрид. спеціальностей вищих закладів освіти. – К.: вид-во «Ін Юре», 1997. – С. 251.
- ¹⁶ Трусов, А. И. Основы судебных доказательств / А. И. Трусов. – М.: Госюриздат, 1960. – 262 с. – С. 86–88.
- ¹⁷ Орлов Ю. К. Вещественные доказательства в уголовно-процессуальном доказывании : Автореферат дис. ... канд. юрид. наук.: 12.00.09. Уголовный процесс и криминалистика. Судебная экспертиза / Ю. К. Орлов. – М.: Всесоюз. Ин-т по изуч. причин и разраб. мер предупреждения преступности, 1970. – С. 14.
- ¹⁸ Лазарева В. А. Доказывание в уголовном процессе: Учебно-практич. пособие / В. А. Лазарева. – М.: Высшее образование, – 2009. – С. 323.
- ¹⁹ Коваленко С. Г. Наукові засади кримінально-процесуального доказування : Монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – С. 392.
- ²⁰ Фарковець М. Поняття та особливості доказів і доказування у цивільному процесі / М. Фарковець // Юридичний журнал. – 2006. – № 12. – С. 78–81.
- ²¹ Инструкция о порядке изъятия, учета, хранения и передачи вещественных доказательств по уголовным делам, ценностей и иного имущества органами предварительного следствия, дознания, судами : Приказ Генеральной прокуратуры СССР от 18.10.1989 № 34 / 15 [Електр.ресурс] : http://www.businesspravo.ru/Docum/DocumShow_DocumID_38091.html.
- ²² Кримінальний процесуальний кодекс України : Прийн. Верх. Радою України від 25.05.2012 // Офіційний Вісник України. – 2012. – № 37. – Ст. 1370.

Резюме

У статті розглядаються способи дослідження речових доказів в адміністративному судочинстві. Пропонуються такі сучасні способи дослідження речових доказів, як судовий експеримент та відеоконференція. Обґрунтовується необхідність внесення змін до КАСУ щодо порядку зберігання та повернення речових доказів.

Ключові слова: дослідження, огляд, експертиза, судовий експеримент, відеоконференція.

Резюме

В статье рассматриваются способы исследования вещественных доказательств в административном судопроизводстве. Предлагаются такие современные способы исследования вещественных доказательств, как судебный эксперимент и видеоконференция. Обосновывается необходимость внесения изменений в КАСУ о порядке хранения и возврата вещественных доказательств.

Ключевые слова: исследование, обзор, экспертиза, судебный эксперимент, видеоконференция.

Summary

The article describes how research evidence in administrative proceedings. Proposed modern ways of research evidence as a trial experiment and videoconference. The necessity of amendments to the cashier to order storage and return of evidence.

Key words: research, review, examination, trial experiment video conference.

Отримано 21.06.2012

М. Б. ОСТРАХ

Маргарита Борисівна Острах, здобувач Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЯКІСТЬ ПРОВАДЖЕННЯ З НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ (ЗА ДАНИМИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ОПИТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ)

Розбудова України не повинна базуватися тільки на обговоренні проблем, а вимагає внесення радикальних змін. Пріоритетом стає людина, її права та свободи.

Прийняття Закону України «Про адміністративні послуги»¹ має сприяти становленню, впорядкуванню та подальшому розвитку системи надання адміністративних послуг на чітко визначених правових засадах,

дасть змогу задовольнити потреби громадян-споживачів адміністративних послуг і забезпечить захист їх прав та інтересів, гарантованих законом.

Адміністративна реформа, яка реалізується в Україні, передбачає підвищення ефективності державного управління. Зокрема? це стосується необхідності переорієнтації діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування на надання якісних адміністративних послуг населенню. Надання державними органами різноманітних адміністративних послуг громадянам чи юридичним особам – новий формат оцінки їх взаємовідносин².

Сучасний стан надання адміністративних послуг характеризується багатьма недоліками, незважаючи на те, що держава повинна гарантувати кожній особі право на неупереджене та справедливе вирішення її справи протягом розумного строку.

Питання адміністративних послуг в Україні зараз потребують ґрунтовних наукових досліджень. Отже, важливим стає зворотний зв'язок – думки, реакції, оцінки громадян щодо сутності реформ та, особливо, їх результативності.

Завдяки науковим працям В. Б. Авер'янова, К. К. Афанасьєва, Ю. П. Битяка, І. В. Дроздова, В. М. Гарашука, І. П. Голосніченка, С. В. Ківалов, І. Б. Коліушка, Є. О. Легези, О. С. Лагода³, А. Т. Комзюка, О. В. Кузьменко, Г. М. Писаренко, В. П. Тимошука⁴ та інших вчених-адміністративістів досліджено ряд особливостей діяльності органів публічної влади з надання адміністративних послуг. Але в наукових дослідженнях питання провадження з надання адміністративних послуг органами виконавчої влади майже не вивчалися.

Метою даної статті є виявлення точки зору громадян щодо деяких аспектів якості надання адміністративних послуг в Україні. Для вирішення поставленої мети автором окреслено наступні завдання:

- 1) визначити основні критерії якості надання адміністративних послуг з точки зору населення;
- 2) узагальнити думки громадян щодо заходів покращення якості надання адміністративних послуг.

Вивчення думки громадян щодо вказаної проблематики проводилося методом анкетного опитування, з використанням не випадкового (неймовірнісного) методу відбору респондентів (на прикладі м. Дніпропетровськ та м. Запоріжжя) – доступна вибірка населення від 18 років. Усього було опитано 350 респондентів, з них: 68,0 % респондентів, які проживають у м. Дніпропетровськ (238); 32,0 % респондентів, які проживають у м. Запоріжжя (112).

Щодо рівня поінформованості громадян стосовно надання населенню адміністративних послуг, то більше половини респондентів – 62,9 % говорять, що вони є обізнаними про це, але лише у тому контексті, який стосується їх особисто. До цієї цифри додається ще чверть опитаних – 25,7 %, які дуже мало знають про цю галузь, і 3,7 % тих, хто нічого не знає про систему надання адміністративних послуг. Так, сума громадян, які мають у своєму розпорядженні досить поверхневу інформацію (або взагалі її не мають) становить 92,3 %.

Серед найбільш доступних для громадян органів на першому місці є органи місцевого самоврядування – райвиконкомом – про цей факт свідчать як загальні дані (41,6 %), так і сумарна кількість відповідей за індикаторами шкали «доступний» і «скоріше доступний» (81,7 %). На другому місці із загальним показником у 25,7 % та сумарним у 70,6 % – міська рада; на третьому – обласна рада – 16,9 % (загальний показник) і 44,6 % (сумарний показник); на останньому, четвертому місці, – облдержадміністрація – 14,9 % (загальний показник) і 38,6 % (сумарний показник). Таким чином, спостерігається наступна тенденція: чим нижче ієрархічний рівень органу влади (у нашому випадку – райвиконком), тим він є більш доступним для громадян. Відповідно, чим вище ієрархічний статус органу влади (у нашому випадку – облдержадміністрація), тим нижче його рівень доступності для пересічних громадян.

Найбільш поінформованими щодо можливих форм консультування органами влади громадяни виявилися стосовно безпосереднього спілкування на прийомі – 88,9 %, телефонної довідкової служби – 57,7 %, наявності громадської приймальні – 45,4 %. Так, на думку опитаних, виглядає трійка головних форм консультування. Найменша кількість опитаних обирала такий маркер, як постійно діючий консультативний кабінет – 19,1 % і поштову консультацію – 20,0 %. Зазначимо, що новітні інформаційні канали – електронна пошта і он-лайн консультування на веб-сайті органу влади обиралися респондентами не так часто і лише віковими групами 18–25 років, 26–35 років і 36–45 років. Такий канал надання інформації, як ЗМІ, вже не відіграє суттєвої ролі у процесі поінформування населення – на цей маркер вказала лише третина опитаних.

З попереднім запитанням логічно пов'язана інформація щодо оцінки діяльності органів влади у питанні інформування населення про надання адміністративних послуг – 64,9 % зазначили, що органи влади надають населенню часткову інформацію стосовно надання адміністративних послуг і тільки десята частина опитаних (9,1 %) вважає, що органи влади всебічно інформують населення.

Аналіз джерел отримання інформації про порядок надання адміністративних послуг дає змогу помітити, що пріоритетним у цьому напрямі є нормативно-правова база – 46,9 % (але це насамперед може бути пов'язано з високим рівнем освіти опитаних, адже критерій «освіта» у демографічному блоку не брався до уваги і навряд чи респонденти з середнім і навіть середньо-спеціальним рівнем освіти добре розуміються на знанні чинного законодавства). На другому місці знову особистісні контакти у вигляді бесіди – 38,0 %, на третьому – наочна інформація на відповідних стендах у потрібних органах. Також, як виявилось, ресурси мережі Інтернет – веб-сайти та Інтернет-форуми не досить добре використовуються – так вважають відповідно 26,9 % і 22,9 % опитаних. Роль ЗМІ у відповідях на це запитання є ще нижчим – 21,1 %. Такий інформаційний канал, як спілкування з друзями, знайомими є не досить затребуваним – 20,3 %, але це виявляється

позитивним моментом, оскільки не завжди знайомі мають достовірну інформацію (вона, скоріш, базується на емоційних висловлюваннях та коментарях).

Щодо критеріїв якості надання адміністративної послуги, то у опитувальному документі було вказано усі можливі варіанти, а відповіді респондентів дали можливість проранжувати їх за ступенем пріоритетності. Так, на перше місце опитані виводять критерій результативності послуги – 49,4 %, на другому місці – критерій строківості, оперативності та своєчасності послуги – 34,9 %, на третьому критерій простоти – 32,9 %. Саме так виглядає перша трійка аспектів, які мають пріоритет у пересічних громадян – споживачів послуг. Далі рейтинг продовжують критерії мінімальної (справедливої) вартості послуги – 24,6 %; доступності – 23,7 %; зручності – 23,4 %; відкритості – 14,3 %; рівності – 5,7 %. Дивним виявляється факт, що останнє місце посідає критерій рівності – такими поглядами респонденти залишають за державними службовцями право по-різному ставитися до різних категорій населення.

Перелік основних недоліків системи надання адміністративних послуг виявився достатньо розгорнутим. І головною проблемою опитані тут вбачають перекладення обов'язків зі збирання довідок та інших документів на громадян – такі думку висловили більше половини респондентів – 52,6 %. Продовжують перелік (за ступенем убунання) ставлення до громадян як до прохачів, неповага до них – 40,9 %; обтяжливий бюрократичний порядок отримання адміністративних послуг – 40,3 %; про вимагання від громадян довідок та інших документів, подання яких не передбачено законодавством, – 34,6 %; невинуватий поділ (подрібнення) однієї послуги на декілька платних послуг – 27,7 %. Це п'ятірка головних претензій громадян до системи надання адміністративних послуг. Звертають також увагу і на недосконалість чинного законодавства, яке не тільки ускладнює контроль над системою, а й неналежним чином регулює процедуру надання послуг. Не досить позитивну оцінку отримала й професійна підготовка посадових осіб, які надають послуги, особливо це стосується психологічних аспектів спілкування з громадянами. Зазначимо, що були і такі респонденти, які вказували на створення штучних перешкод для затягування часу.

Про можливість зворотного зв'язку між органами влади та громадянами йшлося у контексті використання «гарячої» телефонної лінії – саме цей варіант 54,3 % опитаних вважають найбільш дієвим і ефективним. 44,3 % респондентів (як і в радянські часи) ефективність вбачають у книзі скарг та пропозицій, яка має бути розміщена у доступному для відвідувачів місці, а 31,1 % вважають, що у разі потреби, громадяни можуть звернутися до громадської приймальні, як органу, що допоможе забезпечити зворотний зв'язок. Роль сучасних інформаційних каналів у налагодженні зворотного зв'язку, як і роль ЗМІ, є невеликою.

Серед заходів покращення якості надання адміністративних послуг населенню суттєве місце займає такий аспект, як зменшення кількості документів, потрібних для отримання послуги. Так, 73,4 % респондентів звертають увагу на необхідність вирішення саме цієї проблеми, оскільки система надання послуг у нашій державі, особливо у частині оформлення будь-якої документації, характеризується зайвою бюрократизацією. У цьому контексті велику роль відіграє і процес переходу на електронний документообіг та введення його у роботу органів влади за принципом «єдиного вікна» – майже половина опитаних – 44,9 % звертають увагу на необхідність впровадження таких форм роботи. Акценти робляться і на підвищенні відповідальності державних службовців за неякісне надання послуг – 33,1 %.

Про відповідальність представників виконавчих органів влади йшлося виключно з точки зору її дисциплінарного та адміністративного посилення. Отже, 67,7 % опитаних зауважують, що за порушення порядку надання адміністративних послуг представники органів влади мають нести дисциплінарну відповідальність; на 5,7 % менше респондентів – 62,0 % виступають за посилення адміністративної відповідальності. Найменша кількість громадян – 36,3 % вважають за необхідне посилювати заходи за допомогою кримінальної відповідальності. Аналіз даних з урахуванням сумарного критерію також підтверджує загальний розподіл – дисциплінарна відповідальність, адміністративна відповідальність, цивільна відповідальність, кримінальна відповідальність – саме у такій послідовності (за ступенем убунання) розташовані заходи з підвищення відповідальності представників виконавчих органів влади.

Другий блок запитань був сформульований з метою виявлення думки про надання адміністративних послуг саме тих респондентів, які протягом року зверталися до різних структур. Так, найчастіше опитані намагалися вирішити житлово-комунальні питання – 22,3 %; соціальні питання і питання земельних відносин – по 10,6 %. 44,6 % не зверталися за адміністративними послугами протягом останнього року.

З 55,4 % опитаних, хто потребував вирішення питань, 22,3 % займалися реєстрацією, 16,3 % – отриманням дозволів, 8,3 % – отриманням ліцензії та іншими питаннями. На відкрите запитання щодо назви структур, які відвідували громадяни протягом року, відповіді 42,3 % опитаних. Лідером за кількістю звернень виявляється бюро технічної інвентаризації – 2,3 % вказали на цю структуру; таку ж саме кількість відвідувачів було зафіксовано і у житлово-комунальних структурах. На другому місці за кількістю відвідувачів – міська рада і райвиконкоми – по 1,7 %, на третьому – управління земельних ресурсів – 0,9 %. Ті опитані, які зверталися за адміністративними послугами, але не вказали назву структури, можливо, не пам'ятають її, або, що є найбільш вірогідним, просто не хочуть чи побоюються її називати. Зазначимо, що деякі з респондентів вказували на такі структури, які не мають стосунку до процесу надання адміністративних послуг, наприклад, ВНЗ, міська лікарня тощо. Отже, тут спостерігається така проблема, як відсутність необхідної кількості інформації стосовно питання, які структури надають саме адміністративні послуги, а які – просто послуги. Можна припустити, що такі відповіді на запитання дали ті респонденти, які відповідали, що вони абсолютно нічого не знають про надання населенню адміністративних послуг органами виконавчої влади та органа-

ми місцевого самоврядування. Зазначимо, що на початку анкети була зроблена інформаційна примітка, де вказувалося, що до адміністративних послуг не належить контрольна діяльність (проведення перевірки, ревізії, інспектування тощо), освітні, медичні та господарські послуги.

Частота звернень громадян до органів влади варіюється на рівні 2–4 разів – 32,3 %, тобто разове відвідування органу влади ще не означає, що питання буде вирішене, скоріше за все вирішити проблеми можна лише шляхом довготривалого ходіння за інстанціями. Лише 18,9 % змогли вирішити свої питання за однократне відвідування потрібної структури. 4,3 % зазначили, що зверталися до потрібних структур 5–10 разів, але це ті респонденти, які вказали декілька інстанцій.

Ті 55,4 % респондентів, які зверталися протягом року до органів влади, дали оцінку деяким складовим роботи представників виконавчих органів. Так, найбільший рівень задоволеності вони демонструють доступністю формулярів та бланків – 14,9 %; компетентністю працівників – 12,0 % і режимом роботи органу влади – 10,0 %. Частково задоволені респонденти компетентністю працівників – 28,0 %; інформативністю вивісок при вході до приміщення та наявністю інших вказівників – 22,6 %; привітністю і доброзичливістю працівників – 20,9 %. Незадоволені – умовами для доступу та пересування осіб з обмеженими фізичними можливостями (39,1 %), зручністю оплати послуг (19,7 %) і облаштуванням місць для очікування й заповнення документів (19,4 %). Якщо оперувати даними з урахуванням суми індикаторів шкали «задоволений», «частково задоволений» та «частково незадоволений», «незадоволений», то тут лідерами високої оцінки виявляються такі альтернативи, як компетентність працівників – 40,0 %, доступність формулярів та бланків – 32,9 %, інформативність вивісок при вході до приміщення – 27,5 %; лідерами негативної оцінки є умови для доступу та пересування осіб з обмеженими фізичними можливостями – 43,1 %, облаштування місць для очікування та заповнення документів – 37,1 %, швидкість надання послуги – 33,4 %. Розрахунок індексів підтвердив сумарні дані. На першому місці – Індекс компетентності з максимальним показником у 0,05, а нижчий ступінь займає Індекс умов для осіб-інвалідів – 0,1.

Якість надання адміністративної послуги респонденти оцінюють не досить високо – 44,4 % виявилися частково задоволеними з різних причин – стягувалися додаткові платежі (17,0 %), вимагалось надання додаткових документів (13,7 %), порушувалися строки надання послуги (13,4 %). Лише десята частка опитаних – 10,0 % зазначили, що вони є цілком задоволеними, оскільки якісну послугу отримали вчасно.

Серед труднощів, з якими громадяни стикалися під час звернення за адміністративною послугою, домінують такі – надто великі черги у органах влади – 38,3 %; витрати часу – 36,9 %; неінформованість щодо необхідного переліку документів – 22,9 %; наявність великої кількості інстанцій, які необхідно обійти для отримання послуги – 22,3 %; незручні приміщення, в яких громадяни очікують на особистий прийом – 22,0 %. Це п'ятірка головних зауважень респондентів.

Із 55,4 % отримувачів адмінпослуг 11,1 % опитаних не потребували додаткових ресурсів і додаткових дій у вирішенні проблеми. Серед тих, хто був вимушений скористатися іншими можливостями для позитивного вирішення своєї справи, 18,9 % задіяли впливові зв'язки, 15,4 % зазнали невиправданих додаткових фінансових витрат, 11,7 % користувалися додатковою інформацією. 8,9 % респондентів стверджують, що вирішували питання за допомогою хабара.

На запитання щодо можливих варіантів вирішення проблем, з якими громадяни стикалися при отриманні адміністративних послуг, 19,4 % користувалися впливовими зв'язками, 15,4 % скаржилися у вищестоящі органи, а 13,4 % вирішували проблеми за допомогою хабара (з них 11,1 % – у грошовому еквіваленті чи у вигляді подарунків, а 2,3 % – у вигляді певних послуг). Ті 15,4 % громадян, хто скаржився у вищестоящі органи, засвідчують, що не завжди скарги допомагають вирішити проблеми. Так, 9,7 % опитаних зазначили, що їхня скарга була скоріше задоволена, у 3,4 % – скаргу скоріше не задовольнили, а у 1,1 % громадян скаргу не задовольнили зовсім. Лише 1,1 % респондентів залишилися задоволеними.

Таким чином, усе зазначене дає змогу зробити такий головний висновок. Якість адміністративної послуги – це сукупність характеристик адміністративної послуги, що визначають її здатність задовольняти встановлені або очікувані потреби замовника. На превеликий жаль, у системі надання адміністративних послуг в Україні є суттєві (навіть, значні) недоліки. По-перше, населення не має необхідної, достовірної і, взагалі, повної інформації про цей процес. По-друге, не використовує усі можливості для отримання послуг у разі такої необхідності (наприклад, усі можливості мережі Інтернет – від пошуку потрібної інформації на сайті до он-лайн консультування і отримання відповідей на електронну пошту). Спілкування ведеться здебільшого через особисті контакти на прийомі, рідше – за допомогою телефонного консультування. Все це зумовлює і велику кількість зауважень громадян на черги, витрати часу, грубість та неповагу. Не останню роль відіграє і проблема обтяжливого бюрократичного порядку отримання адміністративних послуг, вимагання від громадян довідок та інших документів. У цьому напрямі суттєво покращить якість надання адміністративних послуг такий вид діяльності, як електронний документообіг. Це насамперед зекономить час отримання послуги, допоможе уникнути зайвої бюрократизації, а також вирішить проблему матеріальних затрат як з боку пересічного громадянина, так і з боку держави. Поки ж ті опитані, хто протягом року отримував адміністративні послуги, залишаються незадоволеними якістю даного процесу і намагаються вирішувати свої питання не тільки законними методами, а й із залученням додаткових варіантів – від зв'язків до хабарів.

¹ Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-VI / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>

² Проект Адміністративно-процедурного кодексу України від 18.07.2008 № 2789 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>

³ Лагода О. С. Адміністративна процедура : теорія практика застосування : автореферат дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / О. С. Лагода. – Ірпінь, 2007. – 20 с.

⁴ Тимошук В. П. Процедура прийняття адміністративних актів : питання правового регулювання : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Тимошук Віктор Павлович. – К., 2009. – 214 с.

Резюме

Наукова стаття присвячена соціологічному аналізу провадження з надання адміністративних послуг. Зокрема, в проведенні опитування населення (2011–2012 рр.) взяло участь 350 осіб. Визначено шляхи оптимізації діяльності органів публічної адміністрації щодо надання адміністративних послуг фізичним та юридичним особам.

Ключові слова: послуга, адміністративна послуга, провадження з надання адміністративних послуг.

Резюме

Научная статья посвящена социологическому анализу осуществления предоставления административных услуг. В частности, в проведении опрос населения (2011–2012 гг.) принял участие 350 лиц. Определены пути оптимизации деятельности органов публичной администрации относительно предоставления административных услуг физическим и юридическим лицам.

Ключевые слова: услуга, административная услуга, осуществление, по предоставлению административных услуг.

Summary

The scientific article is devoted a sociological analysis realization from the grant of administrative services. In particular, in a leadthrough a public opinion (2011–2012) poll took part 350 persons. Certainly ways of optimization of activity of organs of public administration in relation to the grant of administrative services physical and legal persons.

Key words: service, administrative favour, realization, is in the grant of administrative services.

Отримано 12.10.2012

К. Ю. ПУДАНС-ШУШЛЕБІНА

Крістіна Юрісівна Пуданс-Шушлебінa, здобувач Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, старший консультант відділу зв'язків з органами правосуддя Апарату Верховної Ради України

ДО ПИТАННЯ ОСКАРЖЕННЯ ПРАВОВИХ АКТІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ В ПОРЯДКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

На реалізацію конституційної гарантії судового захисту прав і свобод людини і громадянина, а також права кожного на оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (ст.ст. 8, 55 Конституції України¹), було прийнято Кодекс адміністративного судочинства України² (далі – КАС України), який узагальнив поняттям «суб'єкт владних повноважень» тих, чий рішення, дії чи бездіяльність можуть бути оскаржені до адміністративного суду: це орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень.

З прийняттям КАС України вітчизняне законодавство збагатилося на значну кількість нових юридичних термінів. Крім того, у Кодексі вжито чимало понять, неоднозначне розуміння яких призводить до протиріч у частині правозастосування відповідних норм права, зокрема, щодо особливостей розгляду справ адміністративної юрисдикції за участю окремих видів суб'єктів владних повноважень.

Одним із найбільш складних у судовій практиці, а тому й гостро актуальних, є проблеми допустимості оскарження до адміністративного суду правових актів Верховної Ради України.

Увага науковців до порушеної у статті проблематики приділялася в контексті досліджень, присвячених особливостям функціонування вітчизняної системи адміністративних судів та поширення їх юрисдикції на окремі публічно-правові спори. Ці питання порушували В. Авер'янов, Н. Александрова, О. Бачун, І. Коліушко, Р. Куйбіда, О. Константи́й, О. Пасенюк, Ю. Педько, О. Рябенко, А. Селіванов, Н. Хлібороб, В. Шишкін та інші.